

Projekto pavyzdžio nagrinėjimas

Poilsio zonos sukūrimas

FLAG: Vertsjervo ežeras

Kolga Janis, Vertsjervo ežeras, Estija

Projekto apžvalga

Pagrindinis projekto tikslas buvo sukurti turizmo potencialą Jeesū, šiaurinėje Vertsjervo ežero dalyje esančiame regione, plėtojant žvejybos turizmą ir remiantis regiono žvejybos kultūra ir tradicijomis. Sukurta palanki verslo aplinka, o pasirodžius į žvejybą orientuotiems turizmo produktams į regioną pritraukta lankytojų. Šie turizmo produktai apima keliones senu burlaiviu (taip vadinamu „kale“ laivu) ir tradicinės žvejybos būdų ir įrankių demonstracijas.

Kontekstas ir pagrindiniai iššūkiai

Vertsjervo ežero regionas sudarytas iš septynių savivaldybių, kurios ribojasi su ežeru. Savivaldybės yra trijų skirtingų apskričių teritorijose: Tartu, Valgos ir Viljandžio. Vertsjervo regiono gyventojų skaičius siekia maždaug 18 000, o gyventojų tankumas yra maždaug 6,7 gyventojų/km². Svarbi regiono ypatybė yra antras pagal dydį 270 km² ploto ežeras Estijoje. Ežeras turi įtakos vietos žuvininkystės sektoriui, kuriam priklauso 45 licencijų savininkai ir 65 profesionalūs žvejai.

Dėl istorijos, kultūros ir gamtos vertybių regionas turi daug potencialių turistų lankomų vietų. Tačiau prieš projektą jis nebuvo aktyviai reklamuojamas kaip turistų lankytina vieta, o turizmo infrastruktūra buvo nepakankamai išvystyta. Dėl to vietos verslininkai nebuvo labai suinteresuoti investuoti į turizmo produktus ar paslaugas arba gerinti paslaugų standartus. Daugelis potencialių turizmo atrakcijų buvo prastai pristatomos ir kartais buvo neprieinamos. Vertsjervo gamtos išteklių, sudarantys Estijos tinklą „Natura 2000“, traukė daugelį pėsčiųjų ir stovyklautojų, tačiau jų judėjimas buvo neregamentuotas ir kartais trikdė laukinę gamtą ir/ar teršė natūralią aplinką.

Projekto tikslai

Pagrindinis projekto tikslas buvo paruošti Jeesū turizmo potencialą sukuriant integruotą, įvairų ir subalansuotą lankytojų paslaugų tinklą ir išplėtoti veiklą, susijusią su vandeniu. Galutinis tikslas buvo sukurti vieną iš patraukliausių vietovių turizmui Estijos pietuose.

Konkretūs tikslai buvo šie:

- › Sudaryti sąlygas Jeesū regionui tapti patrauklia ir ekologiškai subalansuota turizmo zona
- › Išsaugoti ir įsisavinti Vertsjervo regiono kultūrinius ir istorinius turtus
- › Plėtoti Vertsjervo kaip patrauklios turizmo vietovės įvaizdį ir didinti jo prestižą tarptautiniu lygiu (reklama, informacijos sklaida ir t. t.)
- › Didinti lankytojų informuotumą apie Vertsjervo gamtinę aplinką ir grėsmes jai
- › Gerinti prieigą prie Jeesū rekreacinio regiono
- › Sukurti palankias sąlygas verslininkams
- › Palengvinti navigaciją ir plaukiojimą Vertsjervo ežere (pvz., įrengti prieplaukas ar švartavimosi vietas)
- › Sukurti palankią aplinką pėsčiųjų turizmui regione (pvz., informaciniai stendai, tualetai, ženklai ir t. t.)

Projekto aprašymas

Projektas buvo vykdomas laikantis ankstesnio plėtros Jeesū poilsio zonos įgyvendinimo plano, kuriam buvo skirta 127 800€ investicijų, įskaitant ir lankytojų centro su stebėjimo bokštu, turistinių priekabų-namelių parko, stovyklos ir prieplaukos statybą. Šie projektai buvo finansiškai remiami ES ir EIC (Aplinkos investicijų centro). Lankytojų centro interjeras taip pat buvo įrengtas padedant programai LEADER (76 694€).

Tačiau reikėjo atlikti kai kuriuos darbus, ir čia buvo įtrauktas 4 krypties projektas. Jis apėmė pakrantės zonos išvalymą, gyvatvorių sodinimą ir informacinių bei ir eismo ženklų statymą. Reikėjo papildomų pastatų lankytojams (kabinos besimaudantiems, dviračių statymo stendai), baidarių (nuomai), o „kale“ laivui „Paula“ buvo reikalingas tam tikras remontas ir priežiūra. Taip pat reikėjo spręsti saugos problemas (gesintuvai, gelbėjimo liemenės ir t. t.).

„Kale“ laivas turėjo būti itin svarbus įrankis propaguojant regiono žvejybos paveldą ir demonstruojant tradicinės žvejybos metodus turistams, pasakojant istorijas ir anekdotus ir pristatant bei apžvelgiant Vertsjervo ežero regioną. Ekskursijos „kale“ laivu metu turistams bus pasiūlyta paskauti rūkytos žuvies ir sužinoti, kaip žuvis valoma ir rūkoma.

Pagrindiniai dalyviai

Projekto lyderis buvo Vertsjervo fondas, įkurtas 2000 metais ketinant organizuoti bendrą Vertsjervo ežero ir regiono plėtrą. Fondas turi du personalo narius; direktorių ir turizmo koordinatorių, jo veiklą planuoja ir prižiūri septynių narių valdyba, paskirta septynių savivaldybių, kurios ribojasi su Vertsjervo ežeru. 4 krypties projekto vadovas buvo fondo direktorius Jaanika Kaljuvee.

Projekto rezultatai

Projektas buvo dar vienas žingsnis į bendrą Vertsjervo regiono kaip tarptautiniu mastu pripažinto ir konkurencingo turizmo paskirties objekto plėtrą. Jis taip pat padėjo sukurti palankesnę aplinką verslininkystei ir kelti gyvenimo lygį regione.

Apskritai šis projektas turėjo didžiausią įtaką šioms interesų grupėms:

1. Turizmo paslaugų *naudotojams* Vertsjervo regione ir tiems, kurie domisi gamta ir kultūra, naudos davė šie pranašumai:
 - a. Platesnis paslaugų prieinamumas;
 - b. Teikiamų paslaugų kokybės gerinimas;
 - c. Žvejybinio turizmo paslaugų plėtra;
 - d. Geresnis informacijos prieinamumas.
2. *Paslaugų teikėjams* naudos davė šie pranašumai:
 - a. Nauja infrastruktūra, skatinanti investicijas ir verslininkystę;
 - b. Geresnė rinkodara ir regiono įvaizdis, taip pat skatinęs glaudesnę bendradarbiavimą tarp skirtingų subjektų. Projektas pagerino bendradarbiavimą tarp septynių regioninių vietos valdžios institucijų aplink Vertsjervo ežerą ir palengvino bendrą plėtros planų įgyvendinimą regione.
3. *Žvejai*

Investicijos sudaro sąlygas žvejams siūlyti savo paslaugas ir produktus, nes šis projektas turėtų pritraukti daugiau turistų ir lankytojų į regioną. Įvairios paslaugos ir produktai yra mišrūs ir derantys tarpusavyje, o žvejai gali siūlyti savo produktus kelionės „kale“ laivu metu.

Projekto veiklos sėkmę įrodė tai, kad Vertsjervo ežero lankytojų skaičius Lankytojų centre išaugo nuo 3 990 (2007 m.) iki 7 829 (2010 m.). Iš jų 70 % buvo Estijos turistai. Be to, 2010 metais 2 490 žmonių plaukė „kale“ laivu (palyginti su 2007 metais, kai plaukė 2 100 žmonių), o Vertsjervo fonde buvo sukurtos dvi nuolatinės darbo vietos.

Projektas tapo konkurso „Neatrasti Estijos lobiai 2010“ nugalėtoju, pripažinus jo skiriamą dėmesį bendradarbiavimui ir tvariam turizmui, jo turizmo produktų kokybę ir aiškiai apibrėžtą ilgalaikę turizmo strategiją. Jis taip pat tapo konkurso „Patraukliausia Europos turizmo vietovė“ („European Destination of Excellence“) nugalėtoju 2010 m.

Kaip įveikti kliūtis: pagrindinės pamokos

Projektas pabrėžė proceso svarbą veiksmų sėkmei. Įvairių susijusių subjektų susijimas ir bendras darbas padėjo skatinti geresnį informuotumą apie regiono potencialą ir ugdyti bendradarbiavimo mąstyseną. Šiam procesui prireikė laiko ir išteklių, bet galiausiai jis padėjo įvairiems susijusiems sektoriams sukurti bendrą požiūrį į turizmo plėtrą šiame regione.

Toks bendradarbiavimas reiškė, kad žmogiškieji ir finansiniai ištekliai gali būti sujungiami ir naudojami efektyviau. Jis taip pat padėjo užtikrinti platesnio paslaugų spektro sukūrimą ir geriau išreikšti šio regiono unikalumą, o tai savo ruožtu prisidėjo prie rinkodaros sėkmės.

Ateities perspektyvos

Projekto metu paaiškėjo, kad siekiant sukurti sėkmingą turizmo regioną turizmo produktų ir infrastruktūros kūrimo nepakanka – reikia ir rinkodaros. Todėl nustatytas rinkodaros strategijos ir plano poreikis. Kad būtų išsiaiškinta tiksliau, bus atliktas tyrimas, siekiant sužinoti daugiau apie esamas ir potencialias tikslines grupes.

Projekto inicijuotos plėtros veiklos rūšys taip pat bus tęsiamos ateityje, o pagrindinis finansavimas bus teikiamas iš Vertsjervo ežero fondo.

Perkeliamumas

Šis projektas yra geras pavyzdys, kaip regiono žvejybos istorija (žvejai, „kale“ laivas, žuvis, žvejybos įrankiai ir priemonės, žvejų butis ir žvejų kaimelis) gali suformuoti turizmo plėtros strategijos pagrindą. Tačiau raktas į tokios veiklos sėkmę yra bendradarbiavimas tarp suinteresuotų subjektų, kurie gali padėti užtikrinti nuosekliai kuriamą ir populiarinamą diversifikuotą produktą.

Projektas rodo, kad daug galima nuveikti su minimaliais ištekliais, kai dalyviai yra pasirengę pradėti nuo mažų dalykų ir susitelkti ties ilgesnio laikotarpio tikslais („didelės upės išteka iš mažų upelių“). Iš pradžių mažos investicijos liemenėms pirkti gali neatrodyti svarbios, tačiau tai padėjo nustatyti pagrindinius tolesnės veiklos plėtojimo reikalavimus.

Projektas taip pat parodo, kad aktyvi projekto komanda, laikydamosi tinkamų procedūrų, gali sėkmingai įgyvendinti projektą ir efektyviai valdyti projekto lėšas.

Išlaidos ir finansavimas

Bendra projekto vertė siekė 24 232€.

FLAG dotacija buvo 18 174€ (75 %), o 6 058€ (25 %) sudarė Vertsjervo ežero fondo lėšos.

Vertsjervo Lankytojų centrą dabar valdo Vertsjervo fondas, o pajamos iš centro komercinės veiklos (suvenyrų pardavimas, kambarių nuoma, kelionės „kale“ laivu ir t. t.) padėjo jam tapti pelninga, savarankiška įmone.

Projekto informacija

Pavadinimas: Poilsio zonos sukūrimas Jeesū

Trukmė: 2010 m. vasaris–2011 m. vasaris (1 metai)

Problemos nagrinėjimo data: 2011 m. balandis

Projekto vykdytojas

Võrtsjärve Sihtasutus (Vertsjervo ežero fondas)

15 Kruusa, Elva 61 503, Estija

www.vortsjarv.ee

Vertsjervo ežero Lankytojų centras

Jeesū poilsio kaimelis Kolga Janio savivaldybė

Viljandžio apskritis

Estija

Informacija: www.vortsjarv.ee

FLAG duomenys

Vertsjervo ežero žuvininkystės plėtros agentūra

jaanika@vortsjarv.ee

www.vortskalandus.ee

Tel. +372 52 98 561

[FLAG Factsheet](#)

Redaktorius: Europos Komisijos Žuvininkystės ir jūrų reikalų generalinio direktorato generalinis direktorius.

Garantijų atsisakymas: Nors Žuvininkystės ir jūrų reikalų generalinis direktoratas atsako už šio dokumento parengimą, jis neatsako už jo turinį ir negarantuoja duomenų tikslumo.